Franqueig concertat

JUSTICIA SOCIAL

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Editorials

Incident liquidat

La setmana passada publicàvem una correcta i mesurada carta oberta del nostre Comitè Executiu central al senyor Director de *La Humanitat*, la bona fe del qual vàrem creure sorpresa per una informació tendenciosa que motivà per part de l'esmentat diari un editorial que atacava amb lleugeresa, trencant gratuitament les normes degudes, ara més que mai, de cordialitat entre els diversos òrgans que pretenen servir la causa esquerrista. Apellàvem a la gentilesa de l'esmentat director per a veure-la publicada al mateix periòdic que s'havia deivat sorprendre. Es veu, però, que érem massa optimistes, perquè la gentilesa del director — o de l'empresa, car no sempre decideix el director en els periòdics d'empresa — no ha existit sinó en el nostre bon desig. Com que estem segurs de no haver exagerat — passi la immodèstia — en qualificar de correcta i mesurada la carta oberta del nostre Comitè, cosa que ja pogueren constatar prou els seus lectors, ens limitem a prendre bona nota de l'error d'apreciació en què ens féu incórrer el nostre bon desig, per a tenir-ho en compte al seu dia. I consti que continuem lamentant l'incident, tractant-se com es tracta d'un gran diari amic que sempre hem tractat amb afecte respectuós.

Altrament, ja remarcàvem que *La Humanitat* no ha representat mai oficialment cap dels altres tres partits que integren amb la U. S. C. la Coalició d'esquerres catalanes, encara que pretengui interpretar-ne algun en el terreny periodístic. Ara podem afegir que cap representació autoritzada dels esmentats partits no ha sostingut enlloc conceptes semblants als de l'article en qüestió. No es tracta, doncs, sinó d'un esplai incontrolat de l'articulista, sense altre abast que el que solen tenir els lapsus periodístics d'aquesta mena.

Maneres de raonar

Coincidint amb sectors «republicans d'esquerra» que pretenien interpretar capciosament el nostre discutit míting del Price en el sentit que la Unió Socialista es llançava a campanyes demagògiques de fals extremisme obrer, en contraposició amb compromisos públics contrets per ells amb anterioritat en la Coalició d'Esquerres Catalanes, veiem que els joves marxistes del P. U. M. també se les emprenen amb nosaltres... exactament pel motiu contrari! Segons *La Batalla* de la setmana passada, que dedica un parell de columnes a comentar amb visible mal humor les activitats de la nostra «inexistent» organització, el míting del Price fou organitzat «por la Esquerra», la seva premsa el va «jalear», etc., etc., i tenia per objecte enganyar les masses obreres a fi que desertin dels partits de classe i vagin a engrossir les fileres de les formacions de l'esquerra burgesa.

Com que no hi ha cap obrer intelligent — intelligent en sentit polític de classe, única intelligència que compta en les masses que van decididament a la conquista del Poder — capaç d'haver-se pres amb serietat unes afirmacions tan curioses sobre l'acció socialista catalana, no entrarem en discussions infantils. Ens limitarem a demanar als contraris que, almenys, es posin d'acord entre si. Ja és una manera de reconèixer la nostra força creixent que ens arribin atacs de llocs distints, i amb pretextos aparentment contradictoris, per un sol acte. Però seria millor — per a ells, que per a nosaltres importa ben poc, perquè no ens afecta — una major coherència en les crítiques.

LA COALICIÓ D'ESQUERRES CATALANES

contra la imposició governativa del carnet electoral

El Comitè d'Enllaç de les Esquerres Catalanes creu necessari exposar una vegada més a l'opinió pública el criteri que els partits polítics que l'integren tenen en la qüestió del Carnet electoral. Havia intentat fer-ho anteriorment, però la censura, al servei d'una intenció política, suprimí o mutilà les seves notes. La responsabilitat de la confusió produda al voltant d'aquest assumpte no és, doncs, de la coalició d'esquerres; recau damunt dels que no deixaren que manifestés públicament el seu criteri.

Les esquerres catalanes han cregut sempre que el Carnet electoral s'ha de considerar purament com un mitjà per a obtenir un possible perfeccionament del sufragi, mai com una qüestió de caràcter polític. La forma com ha volgut implantar-se, el to de les campanyes que al seu voltant s'han fet, l'anunciada subordinació de la convocatòria d'eleccions a la seva generalització, deixen veure que hom vol donar-li un caràcter que no ha de tenir. El nombre escàs dels carnets sollicitats, revelador de les dificultats del propòsit o de la indiferència de la majoria dels electors, entre els quals hi ha sens dubte elements de dreta, afermen el convenciment que no pot implantar-se com una imposició. La pròpia realitat confirma el criteri del Comitè d'Enllaç, que l'ús del Carnet no pot imposar-se d'una manera obligatòria a les primeres eleccions; que ha de precedir la seva implantació amb caràcter general un període de prova, en el qual l'experiència en confirmi els avantatges i permeti corregir-ne els possibles defectes. Demés, la forma com es tramita el Carnet fa sentir el temor que no ofereix prou garanties, que en lloc de contribuir a perfeccionar el sufragi, no pugui desvirtuar-lo. Motiu més que aconsella circumscriure's a un assaig sempre rectificable. La insistència en la seva obligatorietat, sense tenir en compte la realitat dels fets, denunciaria davant de l'opinió pública el propòsit polític que amb ell es persegueix.

Però junt a aquests punts que afecten concretament el Carnet, n'hi ha un altre de caràcter general i previ del qual és indispensable tractar. Es parla de la convocatòria d'eleccions, i això es lliga amb problemes més profunds que el del Carnet. Base indeclinable del règim democràtic és l'absoluta igualtat entre tots els sectors que prenen part en la pugna política. I mentre uns partits poden gaudir de la plenitud dels drets ciutadans, els altres veuen limitada la llibertat de propaganda, sotmesa l'exposició del seu pensament a la censura, clausurats la majoria dels Centres polítics, substituïts governativament més de cinc-cents Ajuntaments de Catalunya. En aquestes circumstàncies no es pot fer servir la qüestió del Carnet electoral, pur instrument de tècnica del sufragi, per a finalitats polítiques. Les esquerres catalanes no es prestaran a l'equívoc. Des del moment de constituir-se anunciaren el seu desig de poder provar com més aviat millor, en una consulta electoral, la confiança que mereixen del nostre poble; però sempre que puguin fer-ho democràticament i dignament. No es deixaran influir per l'amenaça de privar del dret constitucional del vot la majoria dels electors, ni volen creure que ningú intenti convocar eleccions en condicions que fessin impossible el concurs de tots els sectors ciutadans. Prèviament a les qüestions que es refereixen al Carnet, cal restablir la normalitat política. Mentre així no sigui, les esquerres catalanes no han de modificar llur actitud respecte del Carnet electoral. No és a elles a les que pertoca demostrar que són sincers els anuncis de la convocatòria d'eleccions, que exigeix forçosament la prèvia normalització de la vida ciutadana i un règim d'igualtat democràtica. Les esquerres catalanes es mantindran sempre, en llur conducta, fidels al respecte que els mereix la dignitat del nostre poble.

Quelcom sobre Etica i Política

Ara està de moda el parlar d'això. Fets recents han contribuït a què la premsa, els cercles, el públic, el poble, s'interessin de debò per aquesta qüestió, que és una qüestió eterna, perquè està en l'entranya mateixa de la naturalesa humana.

Fa molts anys — jo era encara un infant — vaig llegir un pensament en quatre versos que he recordat sempre més:

«Un jorn un rei va encomanar a un [savi
el panegíric del llinatge humà;
i el savi, socarró, per obeir-lo,
féu el Codi penal.»

Segons aquest autor, tots els homes som, o podem ésser, delinqüents.

I realment és així.

Però també, per contraposició, tots els homes som, o podem ésser, no delinqüents. I aquests, afortunadament, abunden més que els altres. Per això el món marxa.

Podem considerar com a no delinqüent l'home que no ha tingut mai la intenció de fer mal a ningú, ni a res. Si alguna vegada ha tingut una mala intenció, i no l'ha realitzada, tampoc no ha delinquit (1), car només, en pura teoria penal, són els fets que causen perjudici els que són susceptibles d'ésser sancionats. Per això les idees no són mai matèria delictiva, i resulta sempre una monstruositat jurídica el considerar com criminoses determinades teories.

* * *

L'interès que el públic mostra actualment en aquests *afers*, obeeix, al meu entendre, a dos factors: l'un, és la major capacitat del poble per a intuir i judicar determinades desviacions; l'altre, la mateixa magnitud dels *afers*.

Abans, i sempre, en tot temps, en tot lloc, se n'han comès, certament, de fets venals semblants a aqueixos; però restaven més amagats; no s'escampaven tant, i, per altra part, hi havia potser també més atonia moral en la massa. Avui va canviant extraordinàriament tot això. La gent llegeix més, comprèn més i va afinant el sentit d'una exigència per la puresa i la claredat en l'administració de la cosa pública.

Avui ja no admet ningú la peregrina teoria que l'home públic, pel sol fet d'ésser una vegada elegit conseller municipal o diputat, per exemple, hagi de tenir el seu *doble*, com en certes anomalies psíquiques. Aquell bon home, a casa seva i en el terreny particular, seria allò que se'n diu una bona persona, completament, i, en canvi, en l'esfera política, podria cometre certs fets — el de la deslleialtat, verbi gratia, que és un dels més corrents, i ésser considerat, en la moral política, no ja com un *pecat*, ans bé com un gran mèrit.

No. Precisament el que dóna caràcter a l'home, allò que fa posar relleu a la seva personalitat, és el fet que ell sigui sempre igual a si mateix. L'home és més home, és més *humà*, en tant harmonitza millor les seves potències interiors. L'home s'enlaira a mesura que coordina millor el seu sentir amb el seu pensar i el seu obrar, i sap marxar després paral·lelament o simultàniament amb els grans corrents ideals de la humanitat. Que en això consisteix precisament el procés de la cultura: en una humanització constant, que permet a l'home ascendir a altres estadis superiors, a formes de vida més serioses i més dignes.

I si en els alts llocs de la política hi hagués sempre els homes més capacitats, els més cultes i els més ferms, la funció de legislador i de governant seria una cosa de to i de dignitat que produiria reaccions d'admiració i de respecte en el poble, i llavors l'exemplaritat de dalt seria realment educativa i fecunda.

I els grans valors humans serien estesos i compresos per totes les esferes socials, cadascuna de les quals faria els esforços necessaris per tal de sostenir, afermar i continuar una conducta severa que permetés la realització cada vegada més intensa d'aquells valors ideals.

* * *

De totes maneres, no obstant, la causa principal determinadora d'aquells fets vergonyosos que han motivat aquest petit comentari, està en la base injusta de l'organització capitalista, individualista, que sofreixen, encara, gairebé tots els pobles del món.

La major part dels fets que en Dret penal s'anomenen delictes i crims, quedarien enormement reduïts i molts d'ells extingits del tot si tota persona, ja en el moment de néixer, tingués econòmicament la seva vida assegurada.

Però això només ho pot fer una organització fonamentada en els principis socialistes, una organització humana basada moralment en els grans valors de l'amor, la justícia, la generositat... i econòmicament, en una equitativa distribució de la riquesa i en una estructuració científica del treball.

C. COSTAL

(1) S'entén que no ha delinquit *legalment*; moralment és una altra cosa.

Largo Caballero...

Passat per la Censura

Secció oficial

Consell Directiu

En data molt pròxima es reunirà el Consell Directiu de la U. S. C., en reunió extraordinària convocada pel Comitè Executiu d'acord amb les seves facultats reglamentàries, per a tractar especialment de la fusió amb el Partit Català Proletari i altres forces obreres, a fi de deixar immediatament ultimat l'assumpte.

Mentrestant, el Comitè de Relacions dels dos Partits, d'acord amb els respectius organismes dirigents, continuarà la campanya conjunta, tan brillantment iniciada pel grandiós míting del Price.

A les noves Seccions

Dintre aquesta setmana entrant, les noves seccions rebran els carnets dels companys admesos i el reglament general del Partit, així com el projecte d'Estatuts per a constituir-se legalment, els quals podran adaptar a les necessitats locals fent-hi les esmenes que creguin oportunes.

Federació Comarcal del Barcelonès

Junta Municipal del Cens Electoral

Continua la revisió del Cens electoral a totes les Seccions no clausurades de Barcelona. Tots els companys tenen el deure de comprovar si ells i llurs amics i familiars hi figuren degudament inscrits, i ajudar a corregir les anomalies que observin. Poden dirigir-se als locals següents:

Secció de Sants i Hostafrancs: A. López de Ayala, 10, principal.

Secció de Sant Martí: València 573, baixos.

Secció d'Horta: Plaça d'Eivissa, 3.

Secció de Barcelona Centre (districtes I, II, IV, V i VI): Via Laietana, 5 (soterranis del Bar Nice).

Secció de Barcelona-Centre

Demà passat, dilluns, dia 12 — si, com altres seccions, obté el permís governatiu—es reunirà a les deu de la nit, en assemblea general extraordinària la Secció de Barcelona Centre, al local del carrer A. López de Ayala, 10, principal, segona (Sants).

Secció de Sants i Hostafrancs

En l'Assemblea de constitució celebrada el proppassat dia 2, per la Secció de Sants-Hostafrancs, es nomenà la següent Junta Directiva, per un mes, per tal que en aquest temps porti a cap la completa reorganització de la Secció:

President, Miquel J. Boronat.
Vice-president, Joan Forment.
Secretari, Josep Rabassó.

JUSTICIA SOCIAL

EPOCA IV - NUM. 36
BARCELONA
7 desembre del 1935

PREU: 20 cènts.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre . . . . . 2'50
Semestre . . . . . 5'00
Any . . . . . 10'00

Redacció i administració:
Carrer Pelayo, 10, 1.r, 1.a
TELÈFON 21045
BARCELONA

Vice-secretari, Joan Llagostera.
Tresorer, Ramon Silvestre.
Comptador, Lluís Valls.
Vocal primer: Xavier Vidiella.
Vocal segon: Enric Obercie.
Vocal tercer: Fidel Fortuny.

Així mateix foren elegits per al ple de la Comarcal els companys Miquel J. Boronat i Joaquim Vilà.

Per a la Junta Municipal del Cens, del Partit, es designà el company Joan Llagostera.

Cicle de conferències a Badalona

La Secció de Badalona (Francesc Layret, 19) prepara un cicle de conferències, la primera de les quals possiblement tindrà lloc el dijous que ve, dia 12, amb orador i tema encara a designar. En edicions successives ampliarem detalls del curset.

Secretariat de la U. S. C.

Recordem als companys i simpatitzants, així com a les organitzacions interessades, que per a dirigir-se al Secretariat de la U. S. C. es poden adreçar provisionalment a la redacció de JUSTÍCIA SOCIAL, Pelayo, 10, primer, 1.ª, telèfon 21045, Barcelona.

ACADÈMIA DE TALL I CONFECCIÓ

Professora

ROSA S. DE COMORERA

SISTEMA NOU
RÀPID
SENZILL

S'aprèn a tallar tota mena de vestits en poc temps

Hores de classe: de 3 a 6 o de 7 a 9

FLORIDABLANCA, 101, PRINCIPAL, TERCERA
BARCELONA

Les afiliades a la U. S. C. i llurs filles gaudiran d'una rebaixa

Coalició electoral i programa

En el camp socialista, a Catalunya, gairebé no hi ha discrepància entre els que actuem en què la col·laboració governamental, en les circumstàncies que tots endevinem que es produiran, no és una cosa desitjable pels partits socialistes, els quals són els únics que poden plantejar-se la possibilitat de compartir el poder amb partits d'esquerra, com va tenir lloc abans del 6 d'octubre, i precisament per les raons especialíssimes i úniques que aleshores varen produir-se.

Considerem, per part nostra, aquest punt eliminat per creure que l'estat de consciència existent entre els obrers responsables no el faria viable. I aleshores resta a enfocar la necessitat que en la pròxima lluita electoral que s'albira, els partits socialistes, com la Unió Socialista de Catalunya, hagin d'anar a les eleccions en coalició amb els partits d'esquerra burgesos.

En les condicions en què ens trobem, tots els partis que ens hem posat en front dels governs que han existit, a partir del 6 d'octubre, tenim, necessàriament, un punt de comú, que és el de fer impossible per a sempre més una situació política com la que estem travessant fa més d'un any. Aquesta consideració sobre una qüestió de fet, però, no seria suficient per a determinar una entesa absoluta per a una lluita en comú amb partits que tenen punts de divergència profunds amb partits socialistes com el nostre. A més d'un objectiu, com és el d'enderrocar una situació, han de concórrer altres factors com pot ésser el que la coalició electoral amb les esquerres burgeses sigui una condició indefugible de foragitar les dretes feixistes del Poder.

Tenint en compte la posició que ocupen els actuals partits d'esquerra, en general, seria difícil que sense una ampla coalició entre tots ells, que arribés fins els partits socialistes, es pogués aconseguir en una lluita electoral una preponderància decisiva sobre els elements feixistitzants. Tenint en compte aquesta sola consideració, que és la que es fa la multitud, ja cau pel seu propi pes que, si les circumstàncies no varien, la coalició electoral de totes les esquerres, àdhuc socialistes, s'imposarà.

L'experiència que es troba acumulada en la història socialista, fa que cada nova coalició electoral que sigui necessària amb les esquerres burgeses es presenti sota un caire nou. I més la coalició que des d'ara pot entreveure's. No hi ha tan sols el problema de la conveniència de les forces socialistes, sinó també, i en més gran part, la dels partits d'esquerra burgesos que poden arribar al Poder.

Nosaltres tenim necessitat que existeixi un règim democràtic per tal de poder-nos desenvolupar, i preparar un estat socialista. L'opció que se'ns planteja és sempre entre una acció normal dintre una democràcia o el desbordament de les coaccions antidemocràtiques per la violència. I durant el període en què es governa en democràcia, es realitzen projectes da govern que afavoreixen els interessos de les masses obreres, i això per l'obra de l'oposició socialista, com també per la identificació entre els principis purs de tot règim democràtic (millor respectats en períodes de govern d'esquerra), i l'essència mateixa del socialisme.

Nosaltres no tenim necessitat de governar per a veure que es realitzen punts accidentals del nostre programa, i no solament no tenim necessitat de governar, sinó que, amb tota seguretat, les realitzacions que ens puguin afavorir són degudes a la tasca portada per una bona i ferma oposició.

Tenint en compte les consideracions que acabem de fer, en ordre a l'aplicació de principis generals, cal que enfoquem el problema de com s'ha d'efectuar l'enllaç amb les forces d'esquerra amb les quals gairebé d'una manera fatal haurem d'anar coaligats.

Creiem apreciar dos punts de vista entre els obrers que opinen amb responsabilitat dintre els partits socialistes com el nostre. Un que creu que necessàriament la coalició ha de determinar la confecció d'un programa que hauria d'ésser portat a la pràctica pels partits d'esquerra triomfants. I realment és un punt de vista dels que lògicament han d'ésser defensats en cas d'una entesa electoral amb forces d'esquerra. Concretar un acord suposa un programa, ampli o restringit, però tanmateix un programa.

Un programa, però, és una cosa bona per a fer, i difícil de realitzar. Fer un programa, el més sovint, és una tasca completament gratuita. Cap partit no pot comprometre's de realitzar quan arribarà al Poder els programes que prèviament s'hagi formulat. Aleshores, ¿de què serveix fer un programa, i més si l'han de realitzar forces alienes a les nostres? A part que un programa, més que el valor d'ésser aprovat, té el de la forma i les condicions en què hagi d'ésser aplicat. Ni es va a portar a terme el programa que s'havia convingut abans del Govern Provisional, ni s'ha pogut mantenir part del programa que fou convertit en acords legislatius.

L'altre punt d'albir, que és el nostre, és el que l'únic punt d'un programa que ha de determinar i segellar la coalició electoral és que el govern d'esquerra s'haurà de desenvolupar dintre el respecte més absolut als principis democràtics. I prou. I per a mantenir, pels procediments que sigui, dintre els límits de la democràcia les forces enemigues de caràcter feixista, no caldrà mai plantejar-se el grau de suport que s'haurà de donar, al carrer i al Parlament, a un govern d'esquerra. I mentre un govern no es separi del respecte més elemental de les normes democràtiques i no existeixi en el socialisme una força tangible d'opinió per a arribar a més amples realitzacions d'ordre democràtic i socialista, no podrà regatejar-se el recolzament de projectes de govern d'esquerra que tinguin un inequívoc sentit democràtic.

Hem de preveure, per altra banda, les condicions en què haurà de desenvolupar-se un possible i futur govern d'esquerra. I nosaltres tenim la sensació, que no serà en les condicions que farien més desitjable un programa en comú el qual ens pogués fer quedar bé com a socialistes. Així, doncs, un programa en certa manera imposat a un possible govern d'esquerra seria un llast perillós per a aquest govern i un motiu de contratemps i, pitjor encara, de fracàs per a un partit socialista. Nosaltres no podem obligar les esquerres a governar amb aquest llast.

Ens resta a fer allò que és el valor més preuat de la tradició socialista: imposar solucions des de l'oposició amb el nostre propi programa de circumstància. Tenim guanys a obtenir i podem estalviar-nos de votar lleis com la de l'Ordre Públic.

I dos mots per a acabar aquest ja llarg article. No incorrem en còpies i trasplantacions. No parlem de Front Popular. Les circumstàncies i les condicions d'ací no són les mateixes de França, com no són les mateixes les que existeixen entre Espanya i Catalunya.

RAMON JOVÉ BRUFAU

Les comarques

ARENYS DE MAR

[illegible]

BADALONA

Fa prop de tres mesos s'obrí un expedient per a esbrinar qui era el culpable de què, en el Dispensari Municipal, no es prestés en la forma deguda assistència a una dona, i que com a conseqüència d'aquesta deixadesa se li hagués d'amputar una cama a l'Hospital de Badalona. Crec que ja és hora que el senyor alcalde gestor doni compte a l'opinió pública què se n'ha fet d'aquest expedient.

—A l'ex soci d'*Unión Patriótica*, i avui soci de l'*honorable Partido Radical*, senyor Emili Barrufet i Pedra, li ha estat concedida en la reunió del dia 18 del mes passat de la Comissió de Govern del nostre Ajuntament, una gratificació de mil pessetes com a recompensa a la seva labor al davant del Departament de Finances de la Secretaria Municipal.

Sense comentaris. — *J. Niubó.*

CADAQUÉS

Comencem a recollir el fruit de la nostra llavor. El dia 23 tingué lloc el casament civil de Pere Riera Godó amb Na Marguerida Serinyana Busquets. Després d'un esplèndid lonx la gentil parella sortí cap a Barcelona i altres ciutats d'Espanya.

Esperem que aquest acte civil no serà l'últim per anar allunyant de mica en mica la *clericalla* que ens envolta. — *Riera.*

REUS

De resultes de la passada assemblea, en la qual van tenir una votació tan migrada els senyors que propugnaren l'ingrés al partit espanyol del senyor Martínez Barrio, i de la ressenya de la sessió publicada en aquestes columnes, i que tan llegida va ésser en tots els sectors polítics de les nostres comarques, i principalment a la Casa del Poble de Reus, en aquesta entitat — un temps fogar de tots els extremismes socials (quan Lerroux volia encendre Barcelona *por sus seis costados*) i enemiga acèrrima del caciquisme secular de l'antiga província —, va esclatar una gran batalla, amb garrotades i tot. I hom diu que es van tornar a abrandar els mateixos garrots lerrouxistes, ja corcats i podrits, que colpien als sardanistes al mig de les places en aquells gloriosos temps pels autènticament catalanistes. (Pel que es veu, aquells garrots, els vells senyors lerrouxistes aturats de la Casa, d'amagat de les noves promocions, els guardaven tancats dintre un recambró, per si algun dia calia defensar-se amb ells contra les joventuts, com vint anys enrera.

Els joves nobles i entusiastes i els antics socis que han evolucionat i simpatitzen amb nosaltres, que *encara* militen a la Casa del Poble, i que unànimament van protestar de l'ingrés a un partit espanyol, com que els cacics de la Casa feien córrer que tan sols n'eren socis per tal de poder ballar, van demostrar que no era pas això, i amb la seva força irreductible, la qual no pogueren contenir els quatre gats de la *vieja guardia*, van oposar-se a què es ballés. I diuen que un senyor ex alcalde de la ciutat, per tal de donar un bon exemple de civilitat i de cultura, va treure la seva filla a ballar, als nassos de tothom, al mig de la sala. El seu gest exemplar van imitar-lo un parell de senyors ex regidors de la *vieja guardia*, un senyor diputat, un senyor veterinari i un senyor arrenca-queixals. Tan gentils dansaires van haver de plegar a corre-cuita, perquè les garrotades van començar a ploure (malgrat la defensa dels vells garrots lerrouxistes), tan nombroses com les baixes de socis que de resultes de l'ingrés al partit espanyol del senyor Martínez Barrio hi ha hagut a la Casa, ex socis que esperen que s'obri el local de la nostra Secció per tal d'acudir-hi.

Mentre a la sala de ball la ballaven amb aquell terrabastall de crits i garrotades, un viatjant de pastetes que, a la sala del cafè, tranquil·lament prenia un bolado, que es desfeia dins la copa com la Casa del Poble es desfà dins el partit espanyol, en sentir tant d'aldarull va exclamar, adreçant-se a un soci que seia en una taula del costat de la seva:

—Però, què passa?... ¡Jo que he vingut a aquesta casa perquè m'han dit que fa pocs dies que s'ha convertit en un casino de senyors, perquè un banquer molt ric diuen que paga totes les despeses i vol emplear als principals de la casa en els negocis que té per Espanya i Colònies! Així ho diuen per les cases de comerç que he visitat. A mi m'agrada alternar. Però fer tan de soll no **és fi, no fa senyor.** ¿Comprèn el que vull dir?

—¡Ja pot ésser el que vostè diu, ja! — féu el soci de la taula del costat. — Perquè no tenim un ral i estan a punt de tirar-nos els mobles al mig del carrer...

—El caciquisme — va dir el viatjant, empassant-se mig bolado, i amb un aire de suficiència comercial — ha començat per aquí. ¿Però encara dura l'escàndol?

—No s'hi amoïni. És que la joventut i els antics socis simpatitzants de la Unió Socialista de Catalunya, amb els garrots fan ballar el *garrotín a la vieja guardia*. Aquesta ha ingressat a un partit espanyol, sap?... Per això no és estrany que ballin el *garrotín*. Sempre la ballen. Primer amb Lerroux, després amb l'Azaña, més tard amb l'Esquerra, suara amb la U. S. C., ara amb Martínez Barrio. Fins que vindrà l'Alba. Tanmateix, semblen el cul del *Jaumet*.

Això que deixem apuntat és el que aquests dies va de boca en boca. ¡Quin bum-bum hi ha hagut per tot Reus! Sota els porxos de la plaça de Prim, pels cafès, tavernes, bars i barberies, i, sobretot, a les perruqueries de senyores, no es parla d'altra cosa.

¡Que en deu estar de content el senyor Jaumet Simó!

M. S. M.

CALENDARIS
GEGANT
ATLÀNTIDA
COLOM
Imp. MIRET - Wifredo, 12
Telèfon 12291 - BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL

prega tots els subscriptors i corresponsals que no estiguin al corrent de llurs pagaments que enviïn l'import de llur deute a aquesta administració

PELAYO, 10, 1.r, 1.ª

La fe, producte de les idees

Us sembla impossible a vosaltres, amigues, que nosaltres puguem viure sense religió. Moltes vegades ens ho hem preguntat. Ja que, segons us dóna a entendre el reduït horitzó del vostre fanatisme, qui no té religió no té fe, i qui no té fe no pot viure com una criatura humana, és un ésser insensible que es deixa portar per les sotragades del destí, sense afanys, sense goigs, ni dolors.

Això ens ho heu dit amb ple convenciment, sense molestar-nos a preguntar-nos abans. I ens ho heu dit amb aquest to de superioritat i sopèrbia que és producte innat de la religió que creu saber-ho tot sense voler averiguar res.

Doncs, bé. Esteu completament equivocades, perquè encara que cregueu el contrari, la fe no és producte de la religió, sinó de les idees. No tenim fe per una religió que no necessitem, però sí que en tenim amb les nostres idees, perquè sabem que el socialisme no pot defraudar mai el nostre esforç, i per això treballem i creiem en el seu triomf.

Demés, que nosaltres sabem per qui treballem. No ho fem per una religió tenebrosa, pels viaranys de la qual es camina a les palpentes i amb perill de caure en el negre abim de la ignorància. Treballem per una doctrina que té camins clars i precisos, sense horitzó limitat.

Veiem, doncs, que sou vosaltres, que tant parleu, les més mancades de fe, ja que aquesta només la concebiu dintre la religió.

Nosaltres posem fe en tot allò que voldríem, que esperem o desitgem; no ens limitem a posar-la en assolir un sol objecte, una sola felicitat; aspirem a més que vosaltres, perquè la paraula *fe* només té una possibilitat, un ambient. La religió. Fora d'ella, aquesta paraula no existeix en el vostre diccionari. Ja que, d'altra manera, no ens hauríeu dit: «—Vosaltres no teniu fé...»

I tingueu en compte que és millor posar la fe en assolir la felicitat terrena que esperar el premi en l'altra vida. Perquè aleshores, si que us quedeu ben lluïdes! Haureu passat estúpidament la vida per l'egoisme de gaudir després de quelcom que no existeix.

Penseu bé, amigues, i profunditzeu els nostres pensaments, perquè nosaltres tenim fe en què vosaltres, que escolteu les nostres paraules amb un somriure de commiseració, sortiu del cercle nuvolós que us envolta i ens separa moralment. I aleshores sereu socialistes, perquè el Socialisme és la doctrina de les dones per excellència.

Som optimistes; i encara que els temps siguin difícils, l'arrel socialista no ha mort, la reacció s'encarrega d'abonar-la i la llavor germina més fructífera i floreix més ubèrrima cada dia.

ASSUMPCIÓ RAMÍREZ

Ara, quan manarem

Tal vegada l'encapçalament d'aquestes ratlles no sonarà massa bé a les oïdes d'alguns teoritzants. Però és que, fatalment, en un país on les lleis vigents no solament no són respectades, sinó que són escarmides, no es pot emprar altre mot que el de *manar*, ja que el dirigir es veu que no s'adapta a segons quines latituds.

M'ha suggerit aquest títol, l'espectacle presenciat, no fa gaires dies, en una visita que es va efectuar al Sanatori Frenopàtic de Sant Boi.

És sabut de tothom que els centres anomenats de Beneficència (crec que escauria més Assistència Social) estan tots regits per gent confessional.

El Sanatori Frenopàtic que gairebé sosté en la seva totalitat la Generalitat de Catalunya, no s'escapa d'aquesta direcció, i cregueu, amics, que es nota a bastament la seva empremta.

El dia que vaig assistir a la dita visita, ens acompanyà un frare, que ens mostrà, en primer lloc i com a cosa extraordinària, una dotzena de celles de primera muntades amb tot confort.

En aquestes celles, segons ens manifestà l'acompanyant, hi estan gent de categoria econòmica, molts d'ells pertorbats a causa dels vicis i degeneracions molt corrents en certa genteta d'aquesta que hom anomena d'alta societat. Fins i tot ens digué que, algunes vegades, hi són portats individus d'aquesta casta social que han realitzat algun acte que potser entra dins el codi penal, i, per tal de no veure's enredats en la xarxa, ja un xic estripada, en aquest cas, de la justícia, se'ls fa passar una temporadeta de repòs en aquell lloc, tot i esperant que el temps esborri la falta comesa.

D'aquestes celles de primera categoria n'hi han, com hem dit, una dotzena. Els reclusos en el Sanatori són dos mil.

Sortint d'aquest lloc, se'ns acompanyà als patis, on vàrem presenciar un espectacle francament depriment.

Els patis estaven plens de malalts que prenien el sol, la majoria en estat completament normal. Gairebé tots força mal vestits, i no pas amb gaire bon aspecte físic.

Vaig tenir ocasió de parlar amb alguns d'ells, i la majoria es queixaven del mal menjar i del tracte no massa cordial que els donen alguns *hermanos*.

Se'ns podrà objectar que no són gent normal i que les seves manifestacions no tenen cap valor, però nosaltres, que parlàrem amb molts d'ells, poguérem comprovar que alguns acertaven.

A un dels malalts que en aquell moment estava estenent la roba, li vaig preguntar si aquesta havia quedat neta, i em contestà tot decidit que això depenia del govern que hi havia.

Vàrem presenciar l'hora que se'ls dóna el dinar, i, efectivament, constatàrem que el menjar no és ni de bon tros passador. Arròs blanc amb un parell de nusclos, servit amb un perol gran, espès com si fos ciment armat.

Als menjadors, llargues taules de marbre, i, a llur voltant, asseguts, tots els malalts. Les taules sense cap parament, amb contrast revoltant amb les taules dels malalts de primera, parades amb estovalles, tovallons, dos plats i postre.

Això em revoltà molt, però el que féu pujar de to la meva indignació, va ésser el comprovar que allí no es segueix cap tractament per tal de guarir els malalts, és a dir, que aquella casa solament és un magatzem de bojos (?) i no una casa de salut.

Amb contrast d'això, però, ens fou mostrada una església superba que no hi manca res i que no fa pas molt que s'ha inaugurat.

A més, a totes les dependències hi ha, en una profussió esfereïdora, tots els sants i santets amb què comptà l'església catòlica. I per a comble potser d'escarni, veiérem en un patit una gran pissara en la qual es cridava a tots els malalts a una assemblea per a celebrar la diada de Crist-Rei.

Tot això és francament grotesc, per no dir una altra frase més dura i que escauria millor.

Cal que tinguem present que la majoria dels malalts que vàrem veure al departament dels anomenats furiosos, deien paraules gruixudes contra la religió i l'estat social. Per a calmant se'ls emplena d'ensenyes que els recordin el que ells estan renegant.

I és que n'hi ha més d'un de pertorbat producte d'aquestes dues injustícies, les quals són: el sectarisme religiós i la desigualtat social.

Recordem perfectament que un dels malalts que estava més calmat, ens deia: —Jo no en sóc, de boig. Em portaren aquí perquè vaig quedar sense treball, després d'haver treballat divuit anys en una mateixa fàbrica, d'on m'acomiadaren per vell. L'home que parlava així, feia cara de tenir de 60 a 65 anys. No es podrà negar que un cop així produeix una sotragada greu i pot produir tots els transtorns possibles.

Resumint. Torno a repetir que, quan manem, cal actuar enèrgicament contra els casos vergonyosos dels Instituts d'Assistència Social i així acabar d'una vegada que tinguin el monopoli d'ells, la gent confessional i aconseguir que es tracti amb més humanitat als reclusos. És indispensable la creació d'Escoles d'infermers i infermeres, per tal que surti d'elles gent amb preparació per a substituir en tots aquests centres la gent confessional i intolerant que fins i tot vol obligar als pertorbats a acatar les seves creences.

Esteu convençuts que la gent que podem preparar farà més bé el seu comès que els que fins ara ho han vingut monopolitzant, ja que tindran més coneixements i sentiments humanitaris, perquè el que la portarà a tenir cura i millorar la trista situació d'aquells malaurats, serà l'única missió exclusivament humana que l'aconduirà a executar-ho.

JOAN ALEU

IMATGES

A Joan Comorera, afectuosament

La hivernada esdevé ja insostenible.

Camps erms, envidriats per les glaçades.

L'arbreda ufanosa d'altres temps, coll-torçada, dóna la impressió que mai més rebrotarà.

L'aigua cançonera del torrent, alegria i vida del paisatge, com roca irrompible es manté endurida.

Dels cims alterosos de la serralada, davallen com sagetes de tall finíssim alenades d'aire que penetren pedres endins dels casalots.

El sol, si apareix de vegades — per escletxes en núvols de tempestuosos fats —, s'amaga tot seguit temerós d'encomanar-se la tristor de l'espectacle.

*

Dintre les llars, misèria.
Dintre els cors dels éssers que habiten les llars, odi.
Odi a l'hivern.
Odi al fred.
Al glaç.
Al riu sense aigua.
Als arbres sense fruit.
Odi a Déu.
A qui sigui.

*

J. CASES I BUSQUETS

Publiquem els articles signats sota la responsabilitat de l'autor

L'avi

Llibre del company Joan Comorera

no pot mancar a la llar de cap afiliat

Per a la difusió de JUSTÍCIA SOCIAL!!

El C. E. ha adreçat a tots els companys de la U. S. C. i als subscriptors de JUSTÍCIA SOCIAL la circular que segueix, la qual —a comptar pels resultats assolits fins ara— obté un gran èxit:

«Company: El primer dels nostres deures és el de fer una intensa propaganda, i cal valer-nos, per a fer-la, del nostre setmanari JUSTÍCIA SOCIAL.

Fins ara només el rebien els subscriptors, i cal fer-ne un gran tiratge per a portar-lo a tot arreu on sigui possible. És molt interessant que llegeixin JUSTÍCIA SOCIAL, precisament, els qui no siguin afiliats. Cal que es trobi a tots els cafès, bars, barberies, fondes i llocs de reunió i d'esbarjo de tot Catalunya; i cal portar el nostre setmanari a mans dels simpatitzants que puguin convertir-se, més endavant, en associats.

Per a aconseguir-ho augmentarem el tiratge tant com sigui possible, i, per als companys que subscriguin quotes de «protector», assenyalem el preu de 10 cèntims l'exemplar. I els exemplars que paguin els «protectors» seran distribuïts als llocs i a les mans de les persones que aquests «protectors» designin.

Ompliu l'adjunt butlletí, subscrivint-vos com a «protector» i dient les persones o llocs on vulgueu que els exemplars siguin tramesos. Una quota d'una pesseta mensual dóna dret a dos exemplars. Si no voleu indicar les persones que hagin de rebre els exemplars, tindrem cura nosaltres mateixos de trametre'ls a llocs públics de reunió o a simpatitzants que coneguem.

Esperem la vostra subscripció.

Hem d'advertir-vos, només, que cal que les quotes siguin pagades a la bestreta per tal de fer front a les despeses d'augment del tiratge.

Sigueu «protector» de JUSTÍCIA SOCIAL en bé del Socialisme.

Per la Unió Socialista de Catalunya
El Comitè Executiu.»

El butlletí —que també poden omplir els companys retallant-lo del periòdic— és el següent:

En ..... *que viu a* .....

carrer d ..... *n.º* ..... *subscriu, com a "protector"*

de JUSTÍCIA SOCIAL, una quota de ..... *mensual (o per número),*

per tal que sigui repartit un exemplar a cada una de les persones següents:

Noms	Població	Carrer i número

COMPOSICIÓ A MÀQUINA

LLUNA, 8 -:- TELÈFON 12849

BARCELONA

Afilieu-vos a la Cooperativa General de Consum

Sant Joaquim, 20
Telèfon 81444

BARCELONA (G.)

Mirada al món

¿Quina direcció prendrà la política francesa?

Un dels arguments heroics de la gran burgesia, és el patriotisme. Quan el capitalisme no sap com resoldre les situacions difícils creades per la seva pròpia incapacitat i per la seva voracitat, quan les masses populars empenyen, toca la corda sensible dels eterns enganyats. «Ens hem d'unir!» «Hem de defensar el nostre patrimoni!» «L'economia del país ho reclama. ¡Deixem de banda inútils antagonismes i acudim conjuntament a la salvació de la nació!»

Generalment, els «trèmolos» patrioters dels capitalistes són ben acollits. La unió sagrada fa miracles. Tothom hi acut sollícit. Els uns ho fan per desinterès; els altres per evitar mals majors i els més per pusillanimitat.

El capitalisme és desagraït. Un cop ha passat la nuvolada es regira contra els que l'han ajudat. Torna mal per bé. I si aquests, davant tanta ingratitud, intenten protestar, aleshores se'ls persegueix despietadament.

Podríem citar molts i recents exemples. Però no val pas la pena. Estan a la memòria de tots. En toquem les conseqüències.

A França, passa quelcom semblant. La gran burgesia gala s'ha adonat de la formidable empenta renovadora que porta el Front Popular.

La unió de socialistes i comunistes, considerada durant molt de temps com una cosa irrealitzable, purament utòpica, l'ha deixondit. La incorporació al Front dels radicals de Daladier, la fusió de les dues grans sindicals franceses, els resultats electorals, l'amenaça constant de la burocràcia oficial i dels excombatents, la impopularitat dels decrets-llei, han espantat el capitalisme de la veïna República.

No hi ha hagut més remei que fer sortir la Pàtria i la Marsellesa. La premsa subvencionada ha llançat patètiques crides al mai no desmentit patriotisme «dels nostres abnegats germans». Però per sota mà, secretament, no s'han planyut sacrificis per a organitzar les milícies reaccionàries i feixistes.

Per això Laval, en nom de la seguretat del país i de les classes productores, en nom de la Pàtria, ha aconseguit vèncer l'hostilitat dels radicalsocialistes i deixar en segon pla l'espinosa qüestió de la dissolució de les Lligues paramilitars exigida pel Front Popular.

La votació no ha estat cap gran èxit. Tres-cents quaranta-cinc vots contra dos-cents vint-i-cinc. No obstant, el govern ha obtingut el que volia: prioritat del debat financer sobre l'informe Chauvin referent a les Lligues.

Aquesta moratòria parlamentària no resol res. Subsisteix la confusió.

Mentre la major part dels partits que componen el Front Popular, creuen que cal enderrocar Laval i formar un govern netament «frontista», suficientment enèrgic per acabar d'una vegada amb les insolents provocacions de les organitzacions feixistes i amb les coaccions de l'alta banca francesa, Herriot opina diferentment. L'actual ministre sense cartera deu guardar un record amarg d'aquella experiència de 1924. Deu témer un altre descens vertical del franc... Per això potser és partidari de mantenir l'actual *statu quo* ministerial. Creu que les actuals i recents mesures governatives contra les activitats subversives de les agrupacions extremistes de dreta i... d'esquerra, són suficients per a respondre del manteniment de l'ordre públic.

Els fets han demostrat que aquestes mesures eren completament inoperants quant a les dretes. Els «Croix de Feu» es mobilitzen.

Marxes nocturnes, concentracions, reptes insolents... mentre s'espera la famosa «hora H.», l'anhelada consigna. La Rocque, «l'homme-à-la-tête-de-mort», es burla públicament d'Herriot i del govern. Després, de les burles passa a les amenaces. Daudet, Maurras i Renaud escriuen articles i pronuncien discursos que cauen de ple en el codi penal... De les amenaces orals passen als fets (disturbis de Limoges)... Laval, sense immutar-se, no hi presta gaire atenció, i creu més prudent, útil i necessari assegurar els quantiosos interessos dels grans magnats de la indústria i de la banca.

L'única salvaguarda de les llibertats públiques és el Front Popular. Si les dretes intenten organitzar un «putsch» feixista, les masses del F. P. els barraran el pas.

Els portantveus del front esquerrà francès opinen que la caiguda del «complaent» Laval és imminent. La situació de la política francesa és inestable. Són moments d'ansietat i de nerviosisme.

A l'hora que escrivim aquest comentari, dijous al vespre, ignorem, naturalment, el resultat del debat que es plantejà dimarts a la Cambra francesa i que continua avui. Les denúncies i censures de l'esquerra tenen una gran violència. No cal pas dir quin és el nostre més fervent desig.

MARGARIT

La desmembració de Xina

Manxukuorització de Xina. Aquest és realment el pla que empra el Japó en voler anexionar les províncies del Nord a l'estat del Manxukuo. Políticament Toquio, ha sabut triar perfectament el moment de donar una altra empenta dintre del territori xinès, encara que aquesta vegada el seu esforç podem donar-lo per fracassat. A darrera hora, contra totes les suposicions, els comunistes han sabut donar la rèplica i aconseguir que la política autonomista del Japó tingués un fracàs absolut.

Dèiem que Toquio ha trobat l'ocasió oportuna, perquè, veritablement, arran del conflicte italo-etiòpic, totes les nacions interessades en el moviment de l'Extrem Orient, estan abocades en aquell afer, Anglaterra que és, després de Rússia, la més interessada en el fracàs de la invasió japonesa, està actualment concentrada en trobar una solució per arranjar la tivantor existent entre aquest país i Itàlia. Per aquest motiu, potser, aquella nació ha abandonat tot el teatre de potencialitat que figurava en aigües del Pacífic, demostrant d'aquesta manera un abandonament passatger de tot el relatiu a Xina. Així el Japó, creient que amb el conflicte etiòpic se li obrien altra volta les portes de la Xina, ha intentat un cop d'efecte en aquell territori. Però, amb el que no comptava el país nipó, era amb la rèplica. I aquesta no ha estat donada pel país que creia del tot allunyat de la qüestió. Ha estat el país mantenedor de la pau, un altre que, degut a la seva situació geogràfica, està en tot moment alerta: la Unió Soviètica.

Podem qualificar que el Japó emprant la seva política imperialista, ataca directament a tres potencialitats, en variades formes:

A Rússia pel fet que és un estat socialista i aquesta idea és la que a la Xina s'imposa. A més per l'estratègica militar. (No oblidar que el Japó per mitjà del Manxukuo, es veí fronterer de la URSS.)

A Anglaterra per fets econòmics. Consulti's el meu article del 7-4-34 esmentant la invasió comercial japonesa.)

Als Estats Units per moltes raons. Una d'elles el fet de les Filipines. Davant d'aquestes complicacions, el Japó impulsa la seva tasca sense una declaració formal d'invasió. Una guerra «oficial» seria fatal per als nipons. Però, hi ha un adagi espanyol, arran d'un canti, que podria aplicar-se al fet que comentem. Els japonesos han abusat de la seva força i han obtingut condicions veritablemnt envejables. El Manxukuo. Però, degut a les complicacions que amb el temps s'han presentat, crec que serà l'última que intenti diplomàticament. Cal frenar l'enveja imperialista.

El gran perill, el perill insolucionable que es preveu per a l'esdevenidor i que podria donar un tomb definitiu a la civilització europea, és si el Japó canviés de tàctica i es decidís a fer un acostament amistós amb la Xina per a anar a la conquesta del món. Seria la lluita de races més formidable que mai no s'hagués vist i que amb tota sinceritat hem de dir que ens tocaria les de perdre per les moltes derivacions que podria portar. Actualment aquest perill és impossible per moltes raons: una d'elles, la forma de govern al Japó.

En l'article del 31-3-34 ja prevèiem una acció conjunta en les potències anglesa, russa i americana; i, objectivament, podem assegurar que, amb tan bons defensors, no serà possible transformar-se en realitat les nostres tenebroses suposicions, encara que com a remei major, solament un ideal pot frenar les ànsies imperialistes del Japó a la Xina i d'Itàlia a Etiopia: el Socialisme.

RICARD MILLÀS

Companys: Porteu a arreglar els vostres rellotges al carrer Perot lo Lladre, 3, primer, segona Travessia de la Portaferrissa

7 dies

El Royo ha inventat una nova forma d'acords del Consell de ministres: els acords «implícits».

* * *

Ja ha vingut — per fi! —, cerimoniosament, el tantes vegades escamotejat traspàs de les obres públiques. Això sí, és un traspàs disminuït, sense les carreteres, escapçat en la part de telèfons, etc., etcètera. És a dir, en comptes del traspàs efectiu acordat en temps de la República, un traspàs nominal, sobre el paper.

Per torna, un altre «traspàs» — que també vol dir mort — ha vingut a anullar en la pràctica una de les conquistes millors i de les obres més eficaces de la Catalunya autònoma: els serveis de Cooperatives i Mutualitats.

* * *

El Comitè de l'Exposició de l'Art del Vestir va tenir l'aplom de dedicar un banquet al Piquipon.

D'això se'n diu oportunitat de les «fuerzas vivas».

* * *

Ja heu vist que la Comissió depuradora del Partido Radical afirma «la intagibilitat moral del partit».

Imp. Miret. — Guifré, 12. — Barcelona

Crònica internacional

La fallida

Parlàvem la setmana darrera, a propòsit de les sancions, de la imminent fallida d'Itàlia. Convé que ens familiaritzem amb la relativitat d'aquests conceptes i que els nostres lectors ens concedeixin que no existeix un lèxic massa precís per a explicar certes situacions. No gens menys, però, demostrarem la realitat de les afirmacions nostres. El fet que 49 Estats apliquin a Itàlia les sancions de caràcter financer i 48 les de caràcter econòmic fóra per ell tot sol suficient per a posar en perill l'economia del país més poderós del món; però, tractant-se d'Itàlia, país d'economia molt feble, aquest fet ha d'ésser decisiu i més si es tenen en compte antecedents que ja feien preveure la imminència d'un desenllaç catastròfic.

Itàlia fou el primer país d'Europa que rebé els efectes de la gran crisi iniciada als Estats Units per la tardor de l'any 1929. Val a dir, però, que la forta organització industrial i la impulsió radial donada al seu creixent comerç d'exportació, neutralitzaren de moment les primeres manifestacions de la gran crisi. Amb tot, les exportacions que l'any 1926 ascendien a 18.670.600.000 lires, es reduïren a 12.115.000.000 l'any 1930. Les importacions que eren de 26.157.437.000 lires en 1925, baixaren a 17.324 milions en 1930. La majoria d'Estats han sofert una minva semblant, però la d'Itàlia es veié des del primer instant que seria irreparable. L'any 1931 la producció global va baixar 15.3 punts i els parats oficials que en 1930 eren 425.000, en 1932 ultrapassen el milió.

Seria un absurd negar que l'alta direcció de l'economia italiana ha estat en bones mans i que les mesures dictatorials han estat un auxiliar poderós per a resistir i organitzar la crisi. Els càrtels, les reduccions, les combinacions de tota mena, tant en l'ordre econòmic, com en el financer, s'han obeït sense rèplica. Els més encontrats interessos han estat mancomunats per ordre superior i gairebé sense prèvia consulta. I així, coincidint també amb un tímid recobrament general, la Itàlia de 1934 i de primers d'aquest any volia tenir les aparences d'haver esmenat radicalment la conjuntura adversa dels cinc anys anteriors. Pel juny darrer, les dades oficials anunciaven que la producció global havia retornat a les xifres de l'any 1929. També anunciaven que la xifra de parats havia descendit a 750.000. Però no podien callar que les exportacions anaven baixant ràpidament i que si en 1934 havien arribat ja a 485 milions de lires (promig anual), aquest any difícilment arribarien a quatre-cents milions. Compareu aquestes xifres amb les que havem donat dels anys 1926 i 1930.

La reducció d'hores de treball en moltes indústries havia realment absorbit uns 200.000 treballadors. La contingentació de productes estrangers, que tantes protestes aixecava en els països afectats, reduïa poc o molt els estralls que es produïen en la balança de pagaments. Però el veritable secret de l'aparent reacció en les xifres de producció i en l'absorció de mà d'obra en vaga no era altre que la multiplicació de material de guerra i la mobilització de les indústries auxiliars. I les càrregues financeres creixien vertiginosament i les aparences de retorn a la prosperitat no eren res més que els símptomes d'una consumpció galopant. ¡És clar que havia de venir la guerra contra tot i malgrat tot!

Les escasses reserves de divises estrangeres que posseïa Itàlia, fa temps que varen volatilitzar-se. Les grans reserves d'or del Banc d'Itàlia s'han anat esllavissant vertiginosament. De 1929 a 1934, l'encaix or baixa de 7 a 5.8 milers de milions de lires i en els nou mesos primers de l'any actual passa de 5.8 a 4.3 milers de milions, havent descendit molt del mínim legal la cobertura dels bitllets en circulació. Però, és que mentre, en el curs d'aquests nou mesos, l'encaix or va disminuir en més del 24 per cent, els bitllets en circulació varen augmentar en més del 12 per cent. I l'emissió de paper va prenent aquell ritme vertiginós de les clàssiques fallides perquè, de més a més, el dèficit del pressupost ha pres una volada incommensurable.

En això la dictadura italiana no ha sabut separar-se ni diferenciar-se de les altres. Els que som aficionats a les xifres, estem acostumats a llegir els càlculs pressupostaris d'Itàlia amb l'inevitable superàvit estimat, segons els tècnics, amb la major modèstia. Calvo Sotelo era en aquesta matèria un aprenent de remarcables aptituds. Durant anys, doncs, els càlculs dels cinc-cents milions —aproximadament— de superàvit, es convertien en cinc-cents milions de dèficit en fer-se la liquidació. Però aquest ritme modestíssim per una dictadura d'alta nissaga va aguantar-se fins a l'exercici de 1930-31 i aleshores va començar a desbordar-se fins arribar en l'exercici de 1933-34 a un dèficit pressupostari de 6.800 milions de lires. I si les previsions per a la liquidació del pressupost vigent admetien un dèficit inicial de quatre mil milions, què resultarà en la realitat? I les enormes despeses de l'aventura guerrera, a quina xifra astronòmica portaran el volum d'aquest dèficit?

Anotem finalment que el deute consolidat d'Itàlia ultrapassa noranta bilions i el deute flotant arriba a dotze i va en augment amb una rapidesa que fa escruixir. Quin panorama! De poc valdran les medalles d'or de les devotes i els anells i pectorals dels bisbes davant de l'esfondrada, ni furgant per tots els recons arribaran tots els patriotes d'Itàlia a reunir l'or necessari per a contenir quinze dies més la caiguda vertical que tots aquests fets coincidents i simultanis provoquen.

Algú voldrà objectar que un desastre financer no comporta necessàriament un collapse econòmic. Això és veritat en certs casos, però en països com Itàlia, sense matèries primes, i que no tenen altra riquesa que la mà d'obra, la pèrdua de l'or i del crèdit, si no és la mort, és quelcom que s'hi assembla. Pensem, a més, com aquest problema, paorós d'ell mateix, s'agreuja amb l'aplicació de les sancions econòmiques i financeres. ¿És que no hi ha prou símptomes d'ordre diplomàtic i àdhuc d'orde bèllic que ens indiquen que estem molt a prop de la fi?

M. SERRA I MORET

EL MAPA D'EUROPA

Avui contemplem el mapa d'Europa (per no anar més lluny) i l'home, per poc sensible que sigui, plora, no el plor impotent de l'ésser covard, ans el contrari, l'home que té entranya, l'home que és home, i per això plora perquè estima a tots.

La misèria plana sobre la classe treballadora. Això ja fa temps que ho sabem, i que en tastem les conseqüències. Barrejats en forma estratègica hi ha els repartidors d'opi, que enterboleixen el poble que demana pa (pa de primer antuvi; justícia després) i defensen la continuació de l'actual crim, de l'actual règim econòmic, que havent-hi de tot, sols poden viure uns quants. De tant en tant, la tragicomèdia continua repartint benifets.

Avui és a Grècia que els amics del poble (els actuals governants diuen ésser-ho) surten amb l'estirabot de retornar, políticament, enrera. I ho fan convençuts que tothom s'ho creu, mentre, igual que arreu, els homes que no tenen fortuna hauran de morir-se de fam, pidolar almoina, i denigrar la seva constitució física, que debilita la raça i empobreix els pobles. I la civilització... no cal parlar-ne!

Tots treballen per l'obrer. (Estic contemplant el mapa.) Tots es sacrifiquen per l'obrer. I l'obrer (tothom que ha de viure d'un sou ho és, àdhuc, al pas que anem, aviat ho seran o ja ho són, els metges, advocats, arquitectes, etc., malgrat els hi pesi) amb tants padrins no sap com començar a menjar i a instruir-se. Fixeu-vos amb l'existència dels que perden el treball (n'hi ha fa anys que l'han perdut). Compadiu-los i ajudeu-los, i, sobretot, penseu en la trista vida de llurs fills, els homes de demà (¿quina mena d'homes seran?) que han de nodrir-se de coses supèrflues i encara obtingudes de favor. Tothom vol redimir-los. Posen règims de força per tal que mengin: uns a la presó; altres, amb la boca tapada, ja no demanen, ja no pidolen... Ja mengen!

I així, amb el dolor pregon, anem contemplant la dolorosa comèdia. ¡Com si els homes ja no tinguessin sentiments, com si es tornessin marbre, com si... ja no fossin homes! El lamentable és que el dolor esmortueix (la fam és mala consellera) i els pobles no poden demanar amb estabilitat nerviosa, ço que no els hi donen, i mentrestant, els repartidors d'opi (de moltes categories, que d'això també hi ha escala) emmetzinen (camp abonat, espatlles guardades) amb llur odiós producte. I les estadístiques publiquen: tants milions d'obrers en atur forçós (a la misèria, ¿no estaria millor?). Tants milions de quintars de mercaderies (cafè, sucre, etc.) inutilitzades per excés (?) de producció. Tants milions d'homes morts a conseqüència de pobresa fisiològica... Tants milions de... de... I una filera inacabable.

JAUME JULIÀ S.